

5. Човек, рад и друштво

- Људска природа и историја: утемељење схватања друштва на човеку и социологије на антропологији; особеност човека као бића; историјски развој друштва и човека (М 151-154)
- Однос индивидуе и друштва: личност и индивидуа, њихов однос са друштвом (М 154-157)
- Проблем отуђења: однос рада, историје и човека, појава отуђења (М157-159)
- Личност и друштво: основна питања (М 159-173)
- Социолошки аспекти проучавања личности: порекло појма *личност*; схватања личности у различитим облицима сазнања: наука, философија, религија; однос личности и друштвеног карактера; личност и живот у заједници (М 159-166)
- Развој и формирање личности: фактори утицаја (М 166-168)
- Личност и процес социјализације: процеси конституисања личности – социјализација, култивација и индивидуација; фактори социјализације – породица, школа, вршњаци, суседи, медији (М 168-172)
- Политичко значење појма личности (М 172-173)

Литература:

1. Мишковић, М., 2003. *Социологија*, Београд: Службени гласник, стр: 151-173.

6. Структура и промена друштва – основни проблеми социологије

- Друштвена структура и промена: однос структуре и састава; структурални (статички) и историјски (динамички) аспект друштвене структуре; органско и конфликтно схватање друштвене структуре; димензије друштвене промене (М 177-179)
- Општи појам друштва: одређења Хегела, Маркса и Енгелса, номинализма и реализма, Жоржа Гурвича, Радомира Лукића; дефиниција (М 179-181)
- Појам друштвеног деловања: друштвено деловање и друштвена појава, обележја друштвеног деловања (М 181-183)
- Структура друштвеног деловања или начин произвођења друштвеног живота: елементи, дефиниција и особине – кратак преглед (М 183-204)
- Актери друштвеног деловања (М 184)
- Схватања личних, људских и друштвених потреба: Малиновски, Фром, Маслов, Клакхон, Херсковиц (М 184-187)

- Предмети и средства друштвеног делања: објекти друштвеног деловања, простор деловања, врсте средстава (М 188-189)
- Проблем вредности: приступи, дефиниција, елементи, схватања; циљеви, норме, идеје, идеали, визије (М 189-194)
- Интереси: дефиниција; односи према потребама и вредностима; схватање интереса кроз историју мисли о друштву; савремена концепција интереса; подела теорија интереса (М 194-199)
- Друштвене норме: однос са вредностима; схватање у историји мисли о друштву; врсте друштвених норми (М 199-204)
- Друштвени односи: одлике; схватање Макса Вебера; подела односа на врсте према различитим критеријумима (204-209)
- Подела рада као основа структуре и развоја друштва: различита схватања у историјској теорији и пракси друштва – Платон, феудализам, Адам Смит, Прудон, Маркс и Енгелс, Конт, Диркем; типови поделе рада (М 209-215)
- Глобално друштво, друштвени систем и друштвено-економска формација: димензије друштва; дефиниција глобалног друштва и његове особине; однос глобалног друштва и друштвеног система; однос глобалног друштвеног система и друштвено-економске формације; промене друштвено-економске формације (М 215-218)

Литература:

1. Мишковић, М., 2003. *Социологија*, Београд: Службени гласник, стр: 177-218.